

Høring over udbud af .dk/forlængelse af tilladelse til administration af .dk

RfDS skal hermed afgive sine bemærkninger til ovenstående høring. Rådet finder, at punktum.dk har udvist god stabilitet, har inddraget og repræsenterer internetsamfundet i Danmark, har stor fokus på informationssikkerhed, som er centralt i lyset af udviklingen af risikobilledet, og er solidt forankret i det internationale arbejde med beskyttelse af domæner. RfDS anbefaler derfor at forlænge DIFO's administration af .dk i de maksimale seks år.

Rådet for Digital Sikkerhed (RfDS) har noteret sig ovenstående høring fra Digitaliseringsstyrelsen af 29. januar 2025. RfDS skal hermed komme med bemærkninger til høringen.

Stabilitet

Henset til vigtigheden af at danske myndigheder og virksomheder kan kommunikere via internettet finder RfDS at det vigtigste kriterie for administration af det danske topleveldomæne, .dk, er opetiden. .dk-zonen har haft en opetid på 100% siden sidste høring, hvilket vidner om en usædvanlig god stabilitet. Det er vigtigt, at denne stabilitet fastholdes permanent og ikke udfordres ved overgang til ny leverandør – ikke mindst i lyset af den udvikling der sker i trusselbilledet med bl.a. hybridkrig. DIFO blev stiftet i 1999 og kunne i 2024 fejre 25-års jubilæum som administrator af .dk-zonen, hvilket vidner og et langt solidt arbejde for at passe godt på .dk.

Inddragelse af internetsamfundet

Punktum.dk har gennem de seneste år været gode til at inddrage og lytte til internetsamfundet ved udviklingen af nye tjenester som understøtter sikkerhed, forhandlersamarbejde og generel inddragelse af internetsamfundets aktører. DIFO er en demokratisk forening, hvor interesserede parter i internetsamfundet kan melde sig ind, og medlemskredsen af DIFO tæller således de store erhvervsorganisationer, forbrugerorganisationer, rettighedsorganisationer og andre organisationer. Punktum.dk har også været en aktiv samarbejdspartner for universiteter, både i forhold til forskning og undervisning – herunder deling af data til brug for forskningsprojekter.

Medlemskredsen er i den seneste periode blevet udvidet med bl.a. Teleindustrien, der er en vigtig organisation i internetsamfundet. Det vidner om en bred opbakning til arbejdet fra det danske internetsamfund.

Der har historisk i Danmark været udfordringer med samarbejdet med forhandlerne om hvilken administrationsmodel, der skulle anvendes ved salg af .dk-domæner. Siden 2021 er

man landet på en model, hvor registranterne kan vælge at lade sit .dk-domæne håndtere af en forhandler, så der kan laves one-stop-shop. Videre er der for nylig implementeret integration med forhandlerne, så man kan vælge sin forhandler direkte på punktum.dk. Endelig er der fortsat mulighed for at købe sit domæne direkte hos punktum.dk, for dem der gerne vil det. Det forhold, at man kan købe et domæne direkte hos punktum.dk, sikrer transparens for registranterne i forhold til, hvad et domæne bør koste. Det er en god og fleksibel tilgang, hvor hver registrant kan vælge den model vedkommende ønsker. RfDS anbefaler at fastholde denne fleksible model. De to foreninger, som tidligere repræsenterede forhandlerne har nedlagt sig selv siden sidste høring, hvilket kan udlægges som tilfredshed for administrationen.

Undervejs i udviklingen af modellen har der været gennemført både fysiske og skriftlige høringer, så aktørernes synspunkter høres og inddrages i beslutningerne for .dk-zonen. Der har bl.a. været høringer om specialtegn i danske domænenavne, brug af trusted identifiers i forbindelse med lukning af et domænenavn, og senest har der været høring om administrationsmodellen. Den dialogorienterede tilgang skaber god gennemsigtighed og tryghed for alle internetsamfundets aktører.

Samarbejdet med forhandlerne har også resulteret i, at punktum.dk er lykkedes med at få 67% af alle .dk-domæner signeret med DNSSEC. Det er den største udbredelse i verden for en nationalt toplevel domæne og det bidrager til sikkerheden på den danske del af internettet.

RfDS er på denne baggrund af den opfattelse, at punktum.dk har gjort et stort stykke arbejde for at inddrage og tilgodese alle aktører i det danske internetsamfunds interesser.

Prisen på et domæne

Et domæne koster i dag dkr. 70,- inkl. moms uanset om det købes direkte hos Punktum.dk eller hos forhandlerne. Punktum.dk har sikret en gennemsigtighed for forbrugere og virksomheder om priserne hos de forskellige forhandlere. Ligeledes er det vigtigt, at prisen ligger på niveau med prisen i de øvrige europæiske lande, så danske virksomheder ikke stilles ringere i konkurrencen. Punktum.dk benchmarker løbende op mod priser fra andre EU toplevelldomæner. Den danske pris synes at ligge på niveau med gennemsnitspriserne.

RfDS er på den baggrund af den opfattelse, at prisen er rimelig og gennemsigtig.

Sikkerhed

Punktum.dk har gennem de senere år haft stor fokus på informationssikkerhed – både i forhold til punktum.dk selv og i forhold til at udbyde nye tjenester, som kan betrygge registranter og dermed forbedre sikkerheden på den danske del af internettet.

I forhold til de nye tjenester står punktum.dk i samarbejde med forskellige aktører i internetsamfundet bl.a. bag:

- Sikkerpånettet.dk, som er rettet mod professionelle og som kan anvendes til at teste og analysere domæner, mailservere og forbindelser. Dette kan benyttes af registranter til at blive inspireret til at forbedre og sikre deres opsætninger. Løsningen har været en succes og er i skrivende stund blevet anvendt mere end 250.000 gange.
- Tjekpånettet.dk, som er rettet mod forbrugere, der ønsker at kontrollere om et link er legitimt eller ej. Denne tjeneste er benyttet mere end 1,4 mio. gange.
- Unikpånettet.dk, som er rettet mod professionelle, der gerne vil have hjælp til at beskytte deres brand. Via sitet kan man se, om et domæne er ledigt, hvilke typosquatting-domæner man evt. skal overveje at erhverve sig, om firmanavnet er optaget, og om varemærket er registreret. Det er en nyere tjeneste som er meget nyttig for iværksættere.
- Desuden er der etableret en tjeneste, som opsamler rapporter om udsendelse af scams, hvorefter punktum.dk kontakter de berørte registranter, så de kan løse problemet. Ca. 68% af registranterne har løst problemerne på deres domæne indenfor 2 uger.

Alle tjenester er lavet i samarbejde med myndigheder og andre aktører, som er en del af internetsamfundet.

For at minimere mulig svindel med danske domæner har punktum.dk desuden som den første registry i verden implementeret elektronisk ID-kontrol baseret på MitID. Dette har resulteret i, at der er lukket mange danske fupbutikker til fordel for både danske legitime virksomheder og forbrugerne.

Samlet har de forskellige tiltag resulteret i, at .dk er det domæneområde i verden, som har mindst misbrug.

I forhold til punktum.dk's egen sikkerhed er der arbejdet systematisk med informationssikkerhed, og der er sket certificering efter ISO27001. Der er stor fokus på sikkerhed i bestyrelsen. Videre er der nedsat et uafhængigt sikkerhedspanel, som ledes af Thomas Lund Sørensen (tidligere chef for CFCS) til at evaluere sikkerheden i lyset af udviklingen af risikobilledet. Som en del af disse tiltag skal det fremhæves, at modstandsdygtigheden af den danske zone er blevet forbedret i løbet af 2024 ved at udbygge antallet af anycastnoder indenfor Europa, således at der fortsat kan sikres høje opetider. Det er tiltag som disse, der bidrager til den ovenfor skitserede stabilitet.

Det internationale

Punktum.dk bidrager også til det internationale arbejde med at sikre domæner. Punktum.dk er aktive i ICANN, CENTR og European TLD ISAC. Punktum.dk var blandt initiativtagerne til sidstnævnte, som har til formål at sikre, deling af data om misbrug og trusler mellem de tilknyttede registrarer. I regi af CENTR arbejdes der desuden på at gøre den kommende Digital Wallet fra EU til den centrale provider af digitale identiteter, så der bliver vanskelige for EU topleveldomæner at blive brugt som svindelsider. På den måde sikres det at Danmark

Rådet for Digital Sikkerhed

Vester Farimagsgade 37B, 1.th., 1606 København V

Telefon: +45 24 90 25 22 mail: info@digitalsikkerhed.dk web: www.digitalsikkerhed.dk

er med i det internationale samarbejde om at bekæmpe truslen mod domæner i Europa. Endelig er punktum.dk involveret i arbejdet med en harmoniseret fortolkning af NIS2 i CENTR, således at man, som formålet er, opnår en ensartet høj sikkerhed for EU's toplevel-domæner.

Fremtiden

Punktum.dk har flere planer for at arbejde med en endnu større betryggelse og tillid til sikkerheden på den danske del af internettet. Der er planer om allerede i år at lancere en tjeneste sammen med internetsamfundets aktører, som skal gøre danskerne klogere på, hvordan nettet fungerer. Videre kan man blive klogere på, hvordan man som registrar kan sikre sin egen tjeneste endnu bedre end ved alene at benytte de ovenfor skitserede initiativer. Nogle af de eksisterende tjenester er der også planer om at forny allerede i 2025, bl.a. sikkerpånettet, som udbygges med en RPKI-test.

Anbefaling

På baggrund af ovenstående er RfDS' anbefaling, at digitaliseringsministeren forlænger den eksisterende tilladelse til DIFO til at administrere .dk. Set tilbage for på aktiviteterne udvikling gennem de seneste seks år tillige med de kontroller, som er fastsat i Domæneloven, synes det desuden rimeligt at tilladelsen forlænges de maksimale seks år.

RfDS står til rådighed for en uddybelse af ovenstående bemærkninger.

På bestyrelsens vegne

Henning Mortensen
Formand, RfDS

Anne Dorte Bach
Næstformand, RfDS